

Špeciálna základná škola SNP 827/53 078 01 Sečovce

Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím  
pre primárne vzdelávanie

Sečovce 01.09.2023

PaedDr. Dana Dancáková  
riaditeľka školy



„ Chceme byť školou do ktorej chodia nielen učitelia ale aj žiaci radi, na ktorú sa tešia a v ktorej zažijú pocit úspechu“.

<b>Vzdelávací program</b>	
<b>Názov ŠkVP:</b>	Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím pre primárne vzdelávanie - pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
<b>Stupeň vzdelania:</b>	<b>Primárne vzdelávanie</b>
<b>Dĺžka vzdelávania:</b>	Variant A – prípravný + 9 ročníkov Variant B - prípravný +10 ročníkov Variant C - prípravný + 10 ročníkov
<b>Forma štúdia:</b>	denná
<b>Druh školy:</b>	štátna
<b>Vyučovací jazyk:</b>	slovenský
<b>Predkladateľ</b>	
<b>Názov školy:</b>	Špeciálna základná škola
<b>Adresa školy:</b>	SNP 827/53, 078 01 Sečovce
<b>IČO:</b>	31309828
<b>Riaditeľka školy:</b>	PaedDr. Dana Dancáková
<b>Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:</b>	Mgr. Jana Sabová – B variant Mgr. Mariana Kolesárová – C variant
<b>Dátum schválenia ped. radou</b>	24. augusta 2023
<b>Platnosť a účinnosť:</b>	1.septembra 2023
<b>Zriaďovateľ</b>	
<b>Názov:</b>	Regionálny úrad školskej správy v Košiciach
<b>Adresa:</b>	Zádielska 1222/1, 040 33 Košice
<b>Kontakty:</b>	055/6001111

## Obsah

1. Všeobecná charakteristika školy.....	4
2. Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím .....	4
2.1 Podmienky prijímania .....	6
2.2 Dĺžka vzdelávania a formy výchovy a vzdelávania .....	7
3. Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím .....	7
3.1 Stupeň vzdelania.....	8
3.2 Profil absolventa .....	8
3.3 Vzdelávacie oblasti .....	8
3.4 Vzdelávacie štandardy .....	8
3.5 Rámcové učebné plány.....	8
3.6 Vyučovaci jazyk.....	9
3.7 Špecifiká vzdelávania- metódy práce so žiakmi .....	9
4. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím .....	11
5. Vnútorný systém kontroly a vzdelávania .....	12
5.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov .....	12
5.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov .....	12
5.3 Hodnotenie školy .....	13
6. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.....	13
7. Povinné personálne zabezpečenie .....	14
8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy .....	14
9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní .....	15
10. Učebný plán .....	15
11. Voliteľné predmety .....	16
12. Rámcový učebný plán ( variant A,B,C).....	16
12.1 Rámcový učebný plán variant A.....	17
12.2 Rámcový učebný plán variant B .....	18
12.3 Rámcový učebný plán variant C.....	19

## Evidencia platnosti a revidovania:

Platnosť, revidovanie	Dátum	Zaznamenanie zmeny, úpravy, inovácie a pod.
Platnosť ŠkVP	02.09.2020	ŠkVP bol vypracovaný na základe Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom <b>2016-14674/20280:14-10FO</b> s platnosťou od <b>1. 9. 2016</b> .
	02.09.2020 2020/2021	Odporúčanie k dištančnému vzdelávaniu v školskom roku 2020/2021
	02.09.2021 2021/2022	1.Odporúčanie k dištančnému vzdelávaniu v školskom roku 2021/2022 <b>2.Rámcový učebný plán variant A</b> - mínus rozvíjanie kom. schopnosti prípr. ročník a ročníky 1 až 10. ročník - mínus komunikačné zručnosti prípr. ročník a ročníky 1. až 10.ročník - plus 1 hodina prípr .ročník a ročníka 1 až 10.ročník v predmete matematika <b>3. Rámcový učebný plán variant B</b> - mínus 1 hodina rozvíjanie graf. zručností v ročníkoch 1. až 10 ročník
	02.09.2022 2022/2023	1.Odporúčanie k dištančnému vzdelávaniu v školskom roku 2022/2023 <b>2.Rámcový učebný plán variant B</b> <u>4. ročník :</u> - plus 1 hodina rozvíjanie komunikačných schopností zručností - plus 1 hodina rozvíjanie graf. zručností - plus 1 hodina matematika - mínus 1 hodina rytmická a pohybová výchova - mínus 1 hodina komunikačné schopnosti , sluchové postihnutie - mínus 1 hodina vecné učenie <u>6. ročník:</u> - plus 1 hodina rozvíjanie komunikačných schopností zručností - plus 1 hodina rozvíjanie graf. zručností - plus 1 hodina matematika - mínus 1 hodina rytmická a pohybová výchova - mínus 1 hodina komunikačné schopnosti , sluchové postihnutie - mínus 1 hodina vecné učenie
	01.09.2023 2023/2024	<u>Rámcový učebný plán variant A</u> 1 ročník : plus 1 hodina individuálne tyflopédické cvičenia <u>2.Rámcový učebný plán variant B</u> 2a) Prípravný ročník, 1.ročník, 2.ročník, 3.ročník, 5. ročník - plus 1 hodina rozvíjanie graf zručností 2 b) Prípravný ročník, 1. roč.,2.roč., 3.roč., 5. roč., 6. roč., 10.roč - plus 1 hodina matematika 2c) 7. ročník, 9. ročník, 10 ročník - plus 1 hodina rozvíjanie kom. schopností 2 d) 7. ročník, 9. ročník, 10 ročník,3.ročník - plus 1 hodina informatická výchova 2 e) 9. ročník - plus 1 hodina vecné učenie

## **1. Všeobecná charakteristika školy**

Špeciálna základná škola v Sečovciach má svoje dlhoročné pôsobenie, jej história sa začala písať od roku 1980 pod ešte vtedajším názvom Osobitná škola. Prešla dlhodobým vývojom, čo sa odrazilo nielen organizačnými zmenami, personálnym obsadením, materiálno- technickým vybavením, ale hlavne v roku 2010 aj celkovou rekonštrukciou budovy na ul. SNP, financovanou z projektu eurofondov, konkrétne z Operačného programu regionálneho rozvoja a výstavby. Súčasťou školy sú Výdajná školská jedáleň, SNP 827/53 , Sečovce a Elokované pracovisko, Nová 1690/11 Sečovce, ktoré je umiestnené v priestoroch budovy mesta Sečovce. V roku 2004 bola dostavaná škola na ul. Novej, kde sú toho času sústredených 5 subjekty (ZŠ, MŠ, ŠZŠ, SZUŠ Košice, Spojená škola Michalovce). Škola poskytuje výchovu a vzdelanie so zdravotným znevýhodnením konkrétne s mentálnym postihnutím. V mysle ustanovenia §94 ods.2 písm. a) zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Našu školu navštevuje 127 žiakov ktorí sú vzdelávaní v 16 triedach.

Naša špeciálna základná škola má triedy:

Variantu A - pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,

variantu B - pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,

variantu C - pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo vzdelávaných podľa učebného plánu a učebných osnov ISCED 1; alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B. Triedy pre žiakov- s viacnásobným postihnutím (VNP) vo variante A,B a C.

## **2. Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím**

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím, príslušného stupňa (ISCED 1 primárne vzdelávanie.) Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa vzdelávajú podľa **individuálnych výchovno-vzdelávacích programov (IVVP)**. Pri ich vypracovávaní

vychádzame zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu s prihliadnutím na ďalšie postihnutie. Je vytvorený s prihliadnutím k súčasnému stavu žiaka a podľa jeho individuálnych schopností. V závislosti od jeho individuálnych schopností je možné individuálny vzdelávací program tvoriť podľa obsahu vzdelávania aj z rôznych variantov školy pre žiaka s mentálnym postihnutím, s prihliadnutím na ďalšie prítomné postihnutia.

Žiakovi, ktorý má diagnostikované viacnásobné postihnutie, v obraze ktorého je mentálne postihnutie a ďalšie postihnutie alebo narušenie, môžu byť do jeho IVVP zaradené špecifické vyučovacie predmety podľa konkrétnej kombinácie postihnutia.

- Pre žiakov s **mentálnym a sluchovým postihnutím** sa môžu zaradiť predmety: komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, posunkový jazyk, pohybovo-dramatická výchova, rytmicko-pohybová výchova, sluchová výchova, dramatická výchova a pod.

- Pre žiakov s **mentálnym a zrakovým postihnutím** sa môžu zaradiť predmety: Individuálne tyflopédické cvičenia, Priestorová orientácia a pohybová výchova a pod.

- Pre žiakov s **mentálnym a telesným postihnutím** sa môžu zaradiť predmety: Zdravotná telesná výchova, Rozvíjanie pohybových zručností, Rehabilitácia a pod.

- Pre žiakov s **mentálnym postihnutím a narušenou komunikačnou schopnosťou** sa môžu zaradiť predmety: Rozvíjanie komunikačných schopností, Individuálna logopedická intervencia, a pod.

- Pre žiakov s **mentálnym postihnutím a poruchami správania** sa môžu zaradiť predmety: Rozvíjanie pohybových zručností, Terapeutické a korektívne techniky a pod.

- Pre žiakov s **mentálnym postihnutím a poruchami aktivity a pozornosti** sa môžu zaradiť predmety: Rozvíjanie pohybových zručností, Terapeutické a korektívne techniky a pod.

Špecifické predmety sa vyučujú zväčša v rámci disponibilných voliteľných hodín príslušného školského vzdelávacieho programu.

## 2.1 Podmienky prijímania

<b>Názov školského vzdelávacieho programu</b>	<b>Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím</b>
<b>Spôsob a podmienky prijatia žiakov do špeciálnej základnej školy</b>	Do našej školy prijímame len žiakov s mentálnym postihnutím. Pred prijatím je potrebné: <ul style="list-style-type: none"> <li>- absolvovať psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie v CŠPP,</li> <li>- podať žiadosť zákonných zástupcov o prijatie do školy,</li> <li>- v škole vypísať tlačivo „Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy“(vyhl. 322/2008 ods. 1,2,3).</li> </ul>
<b>Prijatie do prípravného ročníka</b>	Do prípravného ročníka je možné prijímať žiakov, ktorí k 1. septembru dosiahli fyzický vek 6 rokov, nedosiahli školskú spôsobilosť a nie je u nich predpoklad zvládnutia prvého ročníka špeciálnej základnej školy. Do prípravného ročníka nie je možné zaraďovať deti, ktoré nedosiahli vek 6 rokov.
<b>Postup do ďalšieho ročníka</b>	Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.
<b>Oslobodenie od povinnosti dochádzať do školy</b>	Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy a jeho zdravotný stav mu neumožňuje vzdelávať sa, sa vzdelávanie neposkytuje do pominutia dôvodu, a to na základe lade písomného odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast a písomného odporúčania zariadenia poradenstva prevencie (§19 ods.5).
<b>Zmena vzdelávacieho variantu</b>	Zmenu variantu je možné uskutočniť priebežne počas celého školského roka, po diagnostickom vyšetrení CPP, návrhu školy a po prerokovaní so zákonným zástupcom. Pri zmene vzdelávacieho variantu žiaka špeciálnej základnej školy sa rozhodnutie o preradení do iného variantu nevydáva.
<b>Prestup žiakov na iný typ školy</b>	Ak sa počas dochádzky žiaka do špeciálnej základnej školy zmení charakter potrieb žiaka alebo jeho zaradenie nebude zodpovedať charakteru jeho potrieb, riaditeľ špeciálnej základnej školy po vyjadrení príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie odporučí zákonnému zástupcovi žiaka podať návrh na prijatie žiaka do inej školy, prípadne na základe žiadosti zákonného zástupcu rozhodne o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy. Ak zákonný zástupca nekoná v záujme dieťaťa, riaditeľ školy postupuje v zmysle legislatívy.

Tab.č.1 Podmienky prijímania žiakov s viacnásobným postihnutím

## 2.2 Dĺžka vzdelávania a formy výchovy a vzdelávania

<b>Dĺžka vzdelávania</b>	variant A - prípravný ročník a 9 ročníkov variant B - prípravný ročník a 10 ročníkov variant C - prípravný ročník a 10 ročníkov a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa individuálnych vzdelávacích programov
<b>Forma vzdelávania</b>	denná
<b>Predĺženie dĺžky vzdelávania</b>	V základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením podľa § 95 ods. 1 písm. b) možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky. Dĺžku štúdia určí štátny vzdelávací program (245/2008 Z.z. § 97 ods.2).
<b>Možnosti ďalšieho štúdia, príp. pracovného uplatnenia absolventa</b>	Absolvent špeciálnej základnej školy sa na základe výsledkov svojich individuálnych schopností a možností môže zaradiť do praktickej školy.

Tab.č.2 Dĺžka vzdelávania a formy výchovy a vzdelávania

## 3. Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím

V našom školskom vzdelávacom programe vychádzame z dvoch predpokladov:

- a, zohľadňujeme mentálne možnosti a schopnosti žiakov špeciálnej základnej školy
- b, súčasné možnosti školy z hľadiska priestorov, ako aj ostatnej školskej vybavenosti.

**Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím** sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základ všeobecného vzdelania prostredníctvom cieľov uvedených vo vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

Cieľom vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v našej špeciálnej škole je:

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,



- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

**Poslaním výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím** je pripraviť žiakov na čo najviac nezávislý život a fungovanie v elementárnych životných situáciách.

### **3.1 Stupeň vzdelania**

Primárne vzdelanie (ISCED 1) získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa §16 ods.3 písm.a) 245/2008. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

### **3.2 Profil absolventa**

Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím má osvojené kľúčové kompetencie (spôsobilosti) vyplývajúce zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie. Absolvent Špeciálnej základnej školy sa na základe výsledkov svojich individuálnych schopností a možností môže zaradiť do praktickej školy. Praktická škola je jednou z možností riešenia ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s viacnásobným v kombinácii s mentálnym postihnutím do spoločnosti.

### **3.3 Vzdelávacie oblasti**

Obsah primárneho vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií príslušných vzdelávacích programov pre žiakov s ľahkým, so stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

### **3.4 Vzdelávacie štandardy**

Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným postihnutím.

### **3.5 Rámcové učebné plány**

Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím postupujú podľa

rámcových učebných plánov pre žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským.

Špecifické predmety vyplývajúce z ďalšieho pridruženého postihnutia sa vyučujú v rámci voliteľných hodín školských vzdelávacích programov alebo v rámci individuálneho vzdelávacieho programu.

Obsah vzdelávania a ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Obsah vzdelávania sa poníma ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať (rozširovať alebo redukovať) v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka. Môže sa stať, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele príslušného ročníka. V tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil.

Ak žiak s viacnásobným postihnutím na základe záverov diagnostiky/rediagnostiky (psychologickej, špeciálnopedagogickej) nezvláda učivo jeho príslušného ročníka, môže byť vzdelávaný podľa učebných osnov ročníka, ktorého učivo je špecifické jeho vývinovej úrovni. Tieto skutočnosti triedny učiteľ uvedie v IVVP.

Počet vyučovacích hodín v jednotlivých predmetoch je daný príslušným ročníkom, teda ročníkom, do ktorého je žiak oficiálne zaradený.

### **3.6 Vyučovací jazyk**

Vyučovacím jazykom v Špeciálnej základnej škole Sečovce je **slovenský jazyk** - štátny jazyk Slovenskej republiky.

### **3.7 Špecifiká vzdelávania- metódy práce so žiakmi**

Výber metód a foriem práce je zameraný na to, aby jednotlivé metódy a formy rozvíjali kľúčové spôsobilosti a boli v súlade so zámermi školy. Stratégia vyučovania si vyžaduje ich premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie, čo sa kladne odzrkadlí v motivácii žiakov a ich aktivite na vyučovaní.

V našej práci preferujeme inovatívne formy a metódy vyučovania:

- metódu viacnásobného opakovania informácie,
- metódu nadmerného zvýraznenia informácie,
- metódu multisenzorického sprostredkovania informácie,

- metódu intenzívnej motivácie
- metódu dobrého štartu,
- metódu postupnej symbolizácie,
- zážitkové učenie,
- projektové a tematické vyučovanie,
- uplatňovanie dramatizácie na vyučovaní,
- názornosť - snažíme sa zapojiť čo najviac zmyslov na vyučovaní,
- organizovanie pobytov v prírode, turistických vychádzok,
- individuálny prístup,
- skupinové vyučovanie.

S ohľadom na špecifiká výchovy a vzdelávania detí s ťažkým, alebo hlbokým stupňom postihnutia využívame rôzne programy, metódy a systémy práce medzi ktoré patrí :

**Intenzívna interakcia:** metóda výučby pred verbálnych základov komunikácie, ktorá je stále v rannom štádiu vývoja komunikácie.

Zameriava sa na centrálné oblasti, v ktorých deti zaostávajú :

- schopnosť sa socializovať,
- zúčastňovať sa interakcie s druhou osobou,
- mať radosť z prítomnosti iných ľudí,
- naučiť sa komunikačne schopnosti a rutiny,
- naučiť sa porozumieť neverbálnym prejavom s emocionálnym obsahom, požívať a chápať očný kontakt.

**VOKS /Výmenný obrázkový komunikačný systém/:** tento systém vychádza z princípov metódy PECS

- vysoká motivácia – konkrétny výber odmien,
- zmysluplná a účelová výmena obrázka, symbolu za vec, ktorú znázorňuje,
- podpora iniciatívy klienta s použitím fyzickej asistencie a potlačením verbálnych výziev a pokynov ,
- podpora nezávislosti usporiadaním lekcií.

**Visualreading:** výukový program, ktorý bol vyvinutý hlavne pre ľudí s poruchami autistického spektra, sluchového postihnutia, Downovým syndrómom, detskou mozgovou obrnou, mentálnym postihnutím, aspergerovým syndrómom, ADSD, ADHD, narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými poruchami učenia.

**Funkcionálne učenie:** špeciálny vzdelávací program, ktorého cieľom je rozvoj nástrojov učenia ako: umiestňovanie, búchanie, kreslenie, párovanie, priraďovanie, triedenie, radenie stavanie kociek. Aktivity kopírujú a nahrádzajú hrové aktivity, ktoré sa u intaktného dieťaťa prirodzene rozvíjajú v senzomotorickom štádiu. Formované nástroje učenia tvoria základ pre ďalší kognitívny vývin.

**Metóda dobrého štartu:** podporuje všestranný rozvoj dieťaťa, rozvíja percepciu, reč, motoriku, rešpektuje osobnostný charakter dieťaťa, podnecuje k utváraniu sociálnych vzťahov. Prispieva k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Metóda je určená pre deti so špecifickými poruchami učenia, správania a reči môže byť aplikovaná ako súčasť terapie.

**Muzikoterapia:** jej cieľom je pomocou zvukov priaznivo ovplyvniť psychický a fyzický stav žiakov. Tóny a ich spájanie do celkov podľa istých hudobných a psychických zákonitostí sú neverbálnym komunikačným a relaxačným médiom.

**Bazálna stimulácia:** jej cieľom je stimulácia telesnej ale aj zmyslovej zložky človeka. Táto stimulácia je veľmi dôležitá pre jeho vlastné napredovanie, aby sa postupne nestrácali motorické a senzorické nervové dráhy. Človek ležiaci, alebo v bdelej kóme nedostáva toľko podnetov ako v bežnom živote. Bazálna stimulácia je vlastne postupné dávkovanie týchto podnetov tak, aby ich telo človeka vnímalo a nezabúdalo.

**Prvky Montessori:** metóda založená na pozorovaní potrieb žiakov pomocou vhodných pomôcok a prostredia tak, aby rozvíjali svoj vlastný potenciál. Žiaci sú často priťahovaní predmetmi vo svojom okolí, prostredníctvom ktorých rozvíjajú vlastné schopnosti. Ide o prvý stupeň „Aktivity každodenného života“ a druhý stupeň „Rozvíjanie zmyslov“.

#### **4. Organizačné podmienky výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácií s mentálnym postihnutím**

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonným zástupcom žiaka.

Počet žiakov v triede je daný v zmysle ustanovenia § 5 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.:

**1. najnižší počet žiakov** s viacnásobným postihnutím v triede sú **4 žiaci**,

**2. najvyšší počet žiakov** s mentálnym postihnutím **ľahkého stupňa** v kombinácii s iným postihnutím

2 a) v prípravnom až piatom ročníku v triede je 6 žiakov,

2 b) v šiestom až deviatom ročníku 8 žiakov,

**3. najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím stredného a ťažkého alebo hlbokého stupňa v**

3 a) v prípravnom až piatom ročníku je 5 žiakov,

3 b) v šiestom až desiatom ročníku 6 žiakov.

V triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sú spravidla dvaja pedagogickí zamestnanci – **učiteľ a pedagogický asistent**. Vyučovacie hodiny – vyučovacie jednotky sú vzhľadom na individuálne osobitosti žiakov členené do kratších časových úsekov (tzv. **blokové vyučovanie**). Dĺžku časových úsekov si stanovuje triedny učiteľ pre každého žiaka individuálne. Vyučovanie sa člení na **vzdelávaciu a relaxačnú časť**. Vyučovanie prebieha **bez prestávok pre pedagogických zamestnancov**. Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

## **5. Vnútorý systém kontroly a vzdelávania**

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriavame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

### **5.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov**

V zmysle smernice č.R03/2023 systém hodnotenia výchovno- vzdelávacích výsledkov žiakov.

### **5.2 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov**

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zamerané na získavanie informácií o schopnostiach, pracovnom výkone a správaní jednotlivých zamestnancov školy. Hodnotenie má pozitívne vplyvať na pracovnú výkonnosť zamestnancov, motivovať a efektívne ich stimulovať plniť si pracovné povinnosti. Ciele hodnotenia:

- motivovať PZ k lepšiemu pracovnému výkonu,
- dávať PZ spätnú väzbu o ich pracovnom výkone,
- rozvíjať silné a eliminovať slabé stránky pracovného výkonu,
- plánovať rozvojové aktivity PZ.

Spôsob a oblasť hodnotenia sú rozpracované v Pracovnom poriadku školy platný od 1.marca 2022.

### 5.3 Hodnotenie školy

Pravidelne monitorujeme:

➤ **Podmienky na vzdelanie:**

- o spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- o prostredie – klíma školy,
- o priebeh vzdelávania – vyučovací proces – metódy a formy vyučovania,
- o výsledky vzdelávania,
- o riadenie školy,
- o úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

➤ **Spokojnosť žiakov, rodičov a učiteľov.**

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

➤ **SWOT analýza.**

Hlavným cieľom hodnotenia školy je zhodnotenie stavu ako funguje školský vzdelávací program, aká je klíma školy.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a realizácia,
- posúdenie ako škola splňa ciele, ktoré sú v ŠkVP,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces, stratégie vyučovania.

## **6. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní**

Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie (ISCED 1).

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“ Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“

<b>Spôsob a podmienky ukončenia povinnej školskej dochádzky</b>	Žiak s viacnásobným postihnutím môže posledný ročník svojej povinnej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.
<b>Doklad o získanom stupni vzdelania</b>	Vysvedčenie s doložkou ISCED 1
<b>Predĺženie povinnej školskej dochádzky</b>	V základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením podľa § 95 ods. 1 písm. b) možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky. Dĺžku štúdia určí štátny vzdelávací program (zákon NR SR č. 245/2008 Z. z. § 97 ods.2).
<b>Možnosti ďalšieho štúdia, príp. pracovného uplatnenia absolventa</b>	Absolvent špeciálnej základnej školy vo variante C sa na základe výsledkov svojich individuálnych schopností a možností môže zaradiť do praktickej školy.

Tab.č.3 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie doklady o získanom vzdelaní

## 7. Povinné personálne zabezpečenie

V Špeciálnej základnej škole Sečovce z hľadiska špecifického zdravotného postihnutia žiakov výchovu a vzdelávanie zabezpečujú:

- vedúci pedagogickí zamestnanci,
- pedagogickí zamestnanci -triedni učitelia,
- pedagogickí asistenti.

Pedagogický zbor je zložený z absolventov odboru špeciálna pedagogika. Škola má 21 pedagogických zamestnancov, z toho 2 vedúci zamestnanci, 16 triedni učitelia a 3 pedagogickí asistenti. Všetci zamestnanci majú bohaté skúsenosti a prax v práci so žiakmi s mentálnym postihnutím a viacnásobným postihnutím. Na škole pracuje výchovný poradca a školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní. Pedagogickí zamestnanci pracujú v metodických združeniach (variant A,B,C a triedy s viacnásobným postihnutím).

## 8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

V oblasti priestorového a materiálneho vybavenia je škola v neustálom vývoji. V školskej vybavenosti nám chýba multifunkčné ihrisko, špeciálne učebne typu snoezelen. Vybavenie školy materiálno-technickými, špeciálnymi, kompenzačnými pomôckami, počítačovou technikou, didaktickou technikou je neustále doplňované aj vyradzované v závislosti na opotrebovateľnosť, ale aj finančné možnosti školy. Triedy sú vybavené špeciálnymi pomôckami na vzdelávaciu aj relaxačnú činnosť. V triedach sa nachádzajú:

- **Vzdelávacie pomôcky** – tablety, počítače, interaktívne tabule, stabilné tabule, vizualizér, modelovacie hmoty, rôzne stojany a podložky, CD prehrávače, tradičné školské lavice a stoličky, Orffovo inštrumentárium...

- **Špeciálne učebné pomôcky** - hmatové dosky, zvukové zariadenia, prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda),

- **Kompenzačné pomôcky** – audiovizuálne pomôcky, špeciálne počítačové doplnky,

- **Relaxačné pomôcky** - fit lopty, balančné gule,.

Špeciálne pomôcky neustále inovujeme, priebežne dopĺňame, prípadne aj svojpomocne vytvárame. Vždy dbáme na bezpečnostné a hygienické pravidlá pri ich vyberaní, vytváraní a manipulácii s nimi.

## **9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní**

Budova aj areál školy, vrátane priestorov na vyučovanie, spĺňajú bezpečnostné a zdravie chrániace kritériá na prevádzku školy. Podmienkam na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní a vytváraní vyhovujúcich podmienok na prácu venujeme veľkú pozornosť:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- lekárníčky vybavené podľa predpisov v zborovniach školy,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Zamestnanci školy absolvujú pravidelne školenia zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a požiaru ochranu o čom je vedená dokumentácia. Súčasťou sú pravidelné kontroly priestorov školy realizované autorizovaným technikom BOZP a špecialistom PO.

V odbornej učebni (dielňa) je na viditeľnom mieste umiestnený prevádzkový poriadok.

Pred vyučovaním, po vyučovaní a počas prestávok je zabezpečený dozor učiteľov nad žiakmi podľa vopred vypracovaného harmonogramu, ktorý je zverejnený v zborovni školy. V školskom poriadku sú definované povinnosti učiteľov vykonávajúcich dozor. Žiaci majú zakázané nosiť do školy predmety ohrozujúce zdravie.

## **10. Učebný plán**

**Učebný plán** je dokument, v ktorom sa vymedzuje rozsah a obsah vzdelávania a výchovy;



určuje učebné predmety, ich postupnosť podľa ročníkov, ako aj týždenný počet vyučovacích hodín. Špecifické vyučovacie predmety vyplývajúce z ďalšieho pridruženého postihnutia sa vyučujú v rámci voliteľných hodín školských vzdelávacích programov alebo v rámci individuálneho vzdelávacieho programu. Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím postupujú podľa rámcových učebných plánov pre žiakov s ľahkým (variant A), stredným (variant B), ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia (variant C) s vyučovacím jazykom slovenským.

### **11. Voliteľné predmety**

Triedny učiteľ si zvolí voliteľné predmety pre každého žiaka individuálne podľa jeho individuálnych osobitostí a možností z rámcových učebných plánov podľa variantu, v ktorom je podľa psychologickkej a špeciálnopedagogickej diagnostiky žiak zaradený.

Vzápätí učiteľ určí počet hodín na každý voliteľný predmet podľa daného počtu v tom ročníku, v ktorom je žiak zaradený. Zpracuje ich do individuálneho učebného plánu žiaka.

### **12. Rámcový učebný plán ( variant A,B,C)**

### 12.1 Rámcový učebný plán variant A

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet/Ročník	PRÍPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6	6	5	5	5	58
	rozvíjanie kom.schopnosti	7										7
	rozvíjanie graf. zručností	2										2
Matematika práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
	informatika						1	1	1	1	1	5
	vecné učenie	1	1	1	1							4
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova						1	1	1	1	5	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Zdravie a pohyb	telesná a športová vých.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
<b>Školský vzdelávaci program voliteľné (disponibilné) hodiny</b>		<b>2</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>37</b>
	matematika	1		1	1	1	1	1	1	1	1	10
	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova		1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	pracovné vyučovanie			1	1	1	1		1	1	1	7
	Indi. Tyfopedicke cvičenia		1									1
<b>Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny</b>		<b>20</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>251</b>

Tab.č.4 Rámcový učebný plán- variant A

## 12.2 Rámcový učebný plán variant B

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet/Ročník	PRÍPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
	rozvíjanie kom. schopnosti/kom.zruč. sluch.postihnutie	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie graf. zručností	2	1	1	1	1	1	1					8
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
	informatika								1	1	1	1	4
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
Človek a hodnoty	Etickávýchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	48
Umenie a kultúra	Hudobná vých/rytmická pohybová výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225
<b>Školský vzdelávaci program voliteľné (disponibilné) hodiny</b>		<b>2</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>42</b>
	výtvarná výchova		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	rozvíjanie graf. zruč.	1	1	1	1	1	1	1					7
	matematika	1	1	1	1	1	1	1				1	8
	rozvíjanie kom. schop.					1			1	1	1	1	5
	informatická výchova			1					1	1	1	1	5
	komunikačné zručnosti= sluchové postihnutie		1						1	1			3
	vecné učenie/				1		1	1			1		4
<b>Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny</b>		<b>20</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>267</b>

Tab.č.5 Rámcový učebný plán- variant B

### 12.3 Rámcový učebný plán variant C

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet/Ročník	PRÍPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopností	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	38
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18
	rozvíjanie graf. zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	informatika								0,5	0,5	0,5	0,5	2
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Človek a hodnoty	Etická výchova/ náboženská výchova								1	1	1	1	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	27
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Zdravie a pohyb	zdravotná a telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
Základ		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
<b>Školský vzdelávaci program</b>		<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>28</b>
Voliteľné(disponibilné)hodiny													
	rozvíjanie komunikačnej schopností	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	pracovné vyučovanie								0,5	0,5	0,5	0,5	2
	matematika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	vecné učenie						1	1					2
	informatika								0,5	0,5	0,5	0,5	2
Spolu :povinná časť+ voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Tab.č.6 Rámcový učebný plán- variant C